

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 981

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 5 decembrie 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 623 din 10 octombrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2.526 din Codul civil	2-5
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
776. — Hotărâre pentru aprobarea documentației de urbanism „Plan urbanistic general al comunei Bârsana, județul Maramureș”	5
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
529. — Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale pentru aprobarea cuantumului tarifelor încasate în urma serviciilor prestate de către Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof. Dr. G. K. Constantinescu”	6
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 21 din 29 octombrie 2019 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	7-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 623

din 10 octombrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2.526 din Codul civil

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 2.526 din Codul civil, excepție ridicată de Daniel Constantin în Dosarul nr. 2.792/94/2017 al Tribunalului Ilfov — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.936D/2017.

2. La apelul nominal se prezintă autorul excepției, lipsind celelalte părți, față de care procedura de citare a fost în mod legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, arătând că invocarea prescripției este un mijloc de apărare care are o reglementare explicită, de natură a asigura atât previzibilitatea normei, cât și securitatea raporturilor juridice.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 6 decembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 2.792/94/2017, **Tribunalul Ilfov — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2.526 din Codul civil.** Excepția a fost ridicată de Daniel Constantin, apelant într-o cauză având ca obiect validarea unei poprii.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul susține că noțiunea de „prestație”, utilizată de norma criticată, nu este definită în cuprinsul Codului civil și nici nu este precizat elementul în legătură cu care „prestația” este analizată. În acest sens, dispozițiile Codului civil și, în particular, dispozițiile art. 2.526 nu fac trimitere la un alt text din cuprinsul Codului civil sau la un act normativ de rang legal care s-ar afla în conexiune cu acestea, în care să fie indicate, în mod concret, norme legale care stabilesc noțiunea sau categoriile de prestații. Codul civil face în mod frecvent referire la noțiunea de „prestație”, care însă are înțelesuri autonome distincte (în funcție de materia reglementată), ceea ce sporește confuzia în rândurile cetățenilor care doresc să își adapteze conduita în funcție de aceasta, astfel încât, chiar apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, ei nu sunt capabili să prevadă într-o măsură

rezonabilă față de circumstanțele speței consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă și să își corecteze conduita.

6. Cu titlu de exemplu, prestația compensatorie a soțului prevăzută de art. 390 și următoarele din Codul civil, care are sensul de despăgubire, este diferită și poate fi stabilită în mai multe forme (în bani, sub forma unei sume globale sau a unei rente viagere, ori în natură, sub forma uzufructului asupra unor bunuri) față de prestația superficialului prevăzută de art. 697 din Codul civil, care are sensul de preț al folosinței bunului imobil, și de prestația tabulară prevăzută de art. 896 din Codul civil, prin care se înțelege înscrierea unui drept real în cartea funciară. Nici măcar dispozițiile art. 1.164 nu definesc noțiunea de prestație, deși fac trimitere de două ori la aceasta. Mai mult, în reglementarea materiei prescripției extinctive, în cuprinsul art. 2.500 alin. (2) din Codul civil, legiuitorul folosește noțiunea de prestație, fără a o defini. În plus, confuziile cu privire la noțiunea de prestație sunt accentuate prin compararea și analiza dispozițiilor art. 2.524 alin. (2) din cod cu dispozițiile criticate. Din analiza celor două texte legale, redactate într-o formă logică identică, rezultă că noțiunea de obligație este confundată cu noțiunea de prestație, deși, potrivit dispozițiilor art. 1.164 din cod, „*Obligația este o legătură de drept în virtutea căreia debitorul este ținut să procure o prestație creditorului, iar acesta are dreptul să obțină prestația datorată*”.

7. În aceste condiții, autorul excepției susține că textul legal criticat nu respectă condițiile de calitate, previzibilitate și accesibilitate subsumate dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

8. În continuare, autorul excepției arată că prevederile criticate nu respectă nici principiul egalității între cetățeni și nici dreptul la un proces echitabil, fiind contrare dispozițiilor art. 16 alin. (1), art. 21 alin. (3) și ale art. 124 alin. (2) din Constituție, cu raportare la art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Titularul dreptului la acțiune în cazul acțiunilor care privesc prestații succesive își poate exercita dreptul la acțiune fie la data exigibilității fiecărei prestații în parte, fie la data exigibilității ultimei prestații, ceea ce creează un tratament preferențial al acestui creditor. Mai mult, lipsa de previzibilitate face posibil abuzul de drept și dă naștere unor situații juridice care nu au fost avute în vedere de legiuitor la momentul adoptării textului criticat. Astfel, orice creditor îndreptățit la prestații succesive poate alege să exercite acțiunea civilă pentru una sau mai multe prestații succesive ajunse la scadență ori pentru toate la un loc (de la data la care a intervenit exigibilitatea ultimei prestații), inclusiv să exercite acțiunea civilă fără a ține cont de datele de scadență ale prestațiilor. Creditorul dobândește o poziție preferențială față de debitorul care procură prestațiile respective, prin prisma celor două date de început ale prescripției extinctive, astfel că sunt încălcate dispozițiile constituționale privitoare la principiul egalității între cetățeni și la dreptul la un proces echitabil.

9. **Tribunalul Ilfov — Secția civilă apreciază** că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2.526 din Codul civil

este neîntemeiată. Instanța reține că textul legal criticat nu contravine dreptului la un proces echitabil, deoarece invocarea prescripției dreptului la acțiunea în executarea unor prestații succesive este un mijloc de apărare al părții interesate destinat a asigura siguranța circuitului civil, fiind reglementat într-un mod explicit momentul de începere al curgerii prescripției, tocmai pentru a se asigura previzibilitatea modului de calcul al termenului, precum și a datei împlinirii acestuia, în acest sens statul având o marjă de apreciere cu privire la procedura de urmat de către partea interesată. În ceea ce privește critica referitoare la lipsa de claritate a dispozițiilor criticate, tribunalul apreciază că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, textul legal întrunește condițiile de claritate și previzibilitate pentru a putea fi aplicat. De asemenea, norma criticată nu încalcă nici liberul acces la justiție, ci doar reglementează exercitarea acestuia în vederea asigurării tuturor subiecților raportului de executare silită, debitor și creditor, a dreptului la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil. Tribunalul apreciază că norma nu instituie o discriminare sau un privilegiu pentru o anumită categorie de persoane, dreptul prevăzut de art. 2.526 din Codul civil fiind la îndemâna oricărui cetățean interesat care se află în poziția de debitor, modalitatea prin care legiuitorul a înțeles să reglementeze momentul de început al curgerii prescripției fiind apanajul său exclusiv, acest moment fiind același pentru toți subiecții de drept. În fine, instanța consideră că textul legal criticat nu încalcă nici dispozițiile art. 124 alin. (2) din Constituție, întrucât nu creează posibilitatea unui sistem paralel de justiție și nu afectează imparțialitatea magistratului investit cu soluționarea cauzei.

10. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile legale criticate, care stabilesc că prescripția dreptului la acțiune începe să curgă de la data la care fiecare prestație devine exigibilă, iar dacă prestațiile alcătuiesc un tot unitar, de la data la care ultima prestație devine exigibilă, nu necesită alte intervenții din partea legiuitorului, fiind îndeplinite cerințele calitative ale legii, inclusiv previzibilitatea.

12. De asemenea, norma criticată nu este de natură a încălca accesul la justiție al cetățenilor, art. 21 din Constituție implicând o corectă delimitare între dreptul la acțiune în justiție și obligația constituțională de ocrotire a drepturilor și a libertăților legitime. Caracterul legitim sau nelegitim al pretențiilor formulate în acțiunea în justiție va rezulta numai în urma judecării respective și va fi constatat prin hotărâre judecătorească. Folosind sintagma „interese legitime”, textul constituțional nu pune o condiție de admisibilitate a acțiunii în justiție, ci obligă justiția să ocrotească numai interesele legitime. Liberul acces la justiție presupune accesul la mijloacele procedurale prin care se înfăptuiește actul de justiție, or textul de lege criticat nu impune nicio îngrădire sub acest aspect. Prin urmare, Avocatul Poporului consideră că dispozițiile art. 2.526 din Codul civil sunt constituționale.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la

prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie art. 2.526 din Codul civil, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 15 iulie 2011. Dispozițiile criticate au următorul conținut: „*Când este vorba de prestații succesive, prescripția dreptului la acțiune începe să curgă de la data la care fiecare prestație devine exigibilă, iar dacă prestațiile alcătuiesc un tot unitar, de la data la care ultima prestație devine exigibilă.*”

16. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin art. 1 alin. (5), art. 16 alin. (1), art. 21 alin. (3) și art. 124 alin. (2) din Constituție, respectiv art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că printr-o jurisprudență constantă (începând cu Decizia nr. 296 din 8 iulie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 577 din 12 august 2003) a statuat că instituția prescripției, în general, și termenele în raport cu care aceasta își produce efectele au ca finalitate facilitarea accesului liber la justiție, prin asigurarea unui climat de ordine, indispensabil exercitării în condiții optime a acestui drept constituțional, prevenindu-se eventualele abuzuri și limitându-se efectele perturbatoare asupra stabilității și securității raporturilor juridice civile. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabil de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă. Departe de a constitui o negare a dreptului în sine, asemenea exigențe dau expresie ordinii de drept, absolutizarea exercițiului unui anume drept având consecință fie negarea, fie amputarea drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane, cărora statul este ținut să le acorde ocrotire, în egală măsură.

18. Începutul prescripției extinctive reprezintă un aspect esențial al acestei instituții juridice, întrucât momentul de la care începe cursul prescripției determină data la care ea urmează să se împlinească. Acesta este motivul pentru care începutul prescripției are o reglementare legală expresă, legiuitorul neputând lăsa la latitudinea/voința părților fixarea acestei date. Așa fiind, legiuitorul poate stabili fie un moment unic când se naște dreptul la acțiune, ceea ce echivalează cu instituirea unei reguli generale privind începutul prescripției extinctive, regulă care este reprezentată de dispozițiile art. 2.523 din Codul civil, potrivit cărora „*Prescripția începe să curgă de la data când titularul dreptului la acțiune a cunoscut sau, după împrejurări, trebuia să cunoască nașterea lui*”, fie, prin excepție de la regula generală, ipoteze particulare în cazul cărora prescripția dreptului la acțiune să curgă de la o anumită dată prevăzută expres sau care este determinată generic, astfel încât să poată fi ușor identificată de părți, în funcție de împrejurările raportului juridic dintre ele. O astfel de ipoteză o constituie dispozițiile art. 2.526 din Codul civil, care prevăd că, în cazul prestațiilor succesive, „*prescripția dreptului la acțiune începe să curgă de la data la care fiecare prestație devine exigibilă, iar dacă prestațiile alcătuiesc un tot unitar, de la data la care ultima prestație devine exigibilă*”.

19. Autorul excepției de neconstituționalitate critică aceste din urmă dispoziții dintr-o dublă perspectivă: prima vizează noțiunea de „prestație”, considerată a fi neclară și imprevizibilă,

întrucât nu este definită în cuprinsul Codului civil, iar cea de-a doua vizează un pretins privilegiu pe care îl instituie norma în favoarea creditorilor îndreptățiți la prestații succesive sub aspectul posibilității de a alege momentul de la care exercită acțiunea civilă: data la care fiecare prestație devine exigibilă, respectiv data la care ultima prestație devine exigibilă, în cazul prestațiilor care alcătuiesc un tot unitar.

20. Cu privire la primul aspect, Curtea reține că, potrivit Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, în cadrul soluțiilor legislative adoptate trebuie să se realizeze o configurare explicită a conceptelor și a noțiunilor folosite în noua reglementare, care au un alt înțeles decât cel comun, pentru a se asigura astfel înțelegerea lor corectă și a se evita interpretările greșite (art. 25), iar, „dacă o noțiune sau un termen nu este consacrat” sau poate avea înțelesuri diferite, semnificația acestuia în context se stabilește prin actul normativ ce le instituie, în cadrul dispozițiilor generale sau într-o anexă destinată lexicului respectiv, și devine obligatorie pentru actele normative din aceeași materie [art. 37 alin. (2)]. De asemenea, stilul actelor normative trebuie să se caracterizeze prin claritate, precizie, concizie — fără ca legea să fie însă sumară și lacunară — prin aplicarea unor principii stabile, predictibile și accesibile, să fie inteligibil pentru categorii largi și diverse de destinatari, având în vedere caracterul general și obligatoriu al normei juridice. Cu privire la stilul juridic, prin Decizia nr. 489 din 30 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 661 din 29 august 2016, Curtea a reținut că, asemenea stilului științific, „implică reflectarea asupra noțiunilor și precizarea lor, iar aceasta nu se poate face decât prin reîntrebuințarea aceluiași cuvânt, care devine expresia consacrată”, și, „în general, stilul juridic, datorită însăși rațiunii sale de a fi, întrebuițează aceeași terminologie, cuprinzând cuvinte tehnice care corespund exact noțiunilor juridice. [...] utilizarea constantă și uniformă a aceluiași termen în redactarea actelor normative este o garanție pentru realizarea coerenței legislației naționale, în aceste condiții nemaifiind necesară determinarea conceptuală și definirea acestor termeni, așadar interpretarea oficială, autentică, contextuală a noțiunilor cu conținut normativ identic reglementării anterioare”. Mai mult, Curtea a reținut că „dreptul, ca operă a legiuitorului, nu poate fi exhaustiv, iar dacă este lacunar, neclar, sistemul de drept recunoaște judecătorului competența de a tranșa ceea ce a scăpat atenției legiuitorului, printr-o interpretare judiciară, causală a normei. [...] interpretarea autentică, legală poate constitui o premisă a bunei aplicări a normei juridice, prin faptul că dă o explicație corectă înțelesului, scopului și finalității acesteia, însă legiuitorul nu poate și nu trebuie să prevadă totul. În concret, orice normă juridică, ce urmează a fi aplicată pentru rezolvarea unui caz concret, urmează a fi interpretată de instanțele judecătorești (interpretare judiciară, causală) pentru a emite un act de aplicare legal”.

21. Analizând critica de neconstituționalitate, Curtea constată că noțiunea de „prestație” se regăsea și în forma anterioară a legii care reglementa prescripția extinctivă, respectiv Decretul nr. 167/1958. Deși actul normativ nu definea în mod expres noțiunea, art. 12 prevedea că „În cazul când un debitor este obligat la prestațiuni succesive, dreptul la acțiune cu privire la fiecare din aceste prestațiuni se stinge printr-o prescripție deosebită”. Prin urmare, Curtea remarcă faptul că noțiunea a fost consacrată normativ, astfel că jurisprudența și doctrina au utilizat-o și au dezvoltat-o până la data intrării în vigoare a noului Cod civil, oferindu-i un înțeles constant, de executare a unei obligații sau a unei plăți. Adoptarea noului Cod civil, în care, de asemenea, legiuitorul nu definește expres noțiunea, dar pe care

o utilizează în cuprinsul a numeroase dispoziții ale legii, coroborată cu faptul că, în mod firesc, jurisprudența care vine în continuarea celei existente are drept reper cele statuate anterior, determină caracterul previzibil al noțiunii de „prestație”. Prin urmare, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate nu au o formulare ambiguă, neclară și imprevizibilă pentru un cetățean care nu dispune de o pregătire juridică temeinică, așa cum susține autorul excepției, astfel că nu încalcă cerințele de claritate, accesibilitate și previzibilitate a legii impuse de art. 1 alin. (5) din Constituție.

22. Cu privire la cel de-al doilea aspect, analizând dispozițiile legale criticate, Curtea observă că norma civilă distinge între prestațiile succesive individuale și cele care alcătuiesc un tot unitar. Astfel, dacă în cazul prestațiilor succesive individuale (de exemplu, dobânzi, penalități de întârziere) prescripția începe să curgă separat, *pro rata temporis*, de la data când scadența fiecărei obligații principale nu a fost respectată și până la data plății, în cazul prestațiilor succesive care alcătuiesc, potrivit legii sau convenției dintre părți, un tot unitar (de exemplu, plata eșalonată a unei datorii sau a ratelor unui preț), prescripția începe să curgă, pentru întreaga creanță, de la data scadenței ultimei prestații neexecutate. Prin urmare, în funcție de caracterul lor — individual sau de parte componentă a unui întreg, considerat unitar —, prestațiile succesive au o reglementare diferită sub aspectul momentului de la care se naște dreptul la acțiune și, implicit, de la care începe să curgă termenul de prescripție extinctivă. Diferența de reglementare, deci de tratament juridic, este generată, așadar, de natura prestațiilor succesive, iar nu de modalitatea în care părțile se învoiesc să-și execute obligațiile contractuale. Cu alte cuvinte, un contract care prin natura sa este cu executare *uno actu* (de exemplu, contractul de vânzare-cumpărare sau contractul de împrumut) nu își poate schimba natura juridică, devenind un contract cu executare succesivă, doar pentru că părțile agreează, ca modalitate de executare a obligațiilor, plata succesivă a prestațiilor. Restituirea împrumutului sau plata prețului în rate/tranșe nu este decât o modalitate de executare a obligațiilor, obligația de restituire, respectiv de plată a prețului fiind unică, iar ratele/tranșele succesive alcătuind un tot unitar.

23. Având în vedere aceste argumente, Curtea constată că susținerea autorului excepției, potrivit căreia norma criticată generează un privilegiu în favoarea creditorilor îndreptățiți la prestații succesive sub aspectul posibilității de a alege momentul de la care exercită acțiunea civilă, este neîntemeiată, întrucât o atare opțiune nu există în realitate, creditorul urmând a se conforma prevederii legale aplicabile creanței sale, în funcție de natura prestațiilor succesive, individuale sau părți ale unui tot unitar. În aceste condiții, potrivit principiului că nimeni nu se poate apăra invocând necunoașterea legii (*nemo ignorare legem censetur*), se presupune că titularul unui drept are cunoștință de reglementarea care prevede că valorificarea dreptului său se circumscrie exigențelor legale, iar în măsura în care nu le respectă nu are decât a-și imputa propriei lipse de diligență consecințele negative pe care este ținut să le suporte și câtuși de puțin textului de lege criticat.

24. Prin urmare, Curtea constată că dispozițiile art. 2.526 din Codul civil recunosc dreptul titularului la exercitarea acțiunii și asigură posibilitatea de valorificare a acestuia într-un termen care începe să curgă de la data la care fiecare prestație devine exigibilă sau de la data la care ultima prestație devine exigibilă, după caz, deci într-un cadru precis determinat, impus de rațiuni sociale majore, respectiv de evitarea stării de incertitudine prelungite în ceea ce privește raporturile juridice civile, precum și de asigurarea stabilității și securității acestora.

25. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Daniel Constantin în Dosarul nr. 2.792/94/2017 al Tribunalului Ilfov — Secția civilă și constată că prevederile art. 2.526 din Codul civil sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Ilfov — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 10 octombrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE**pentru aprobarea documentației de urbanism
„Plan urbanistic general al comunei Bârsana,
județul Maramureș”**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 7 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 47/2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 564/2001, și al nr. crt. 8¹ din anexa nr. 1 la Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă documentația de urbanism „Plan urbanistic general al comunei Bârsana, județul Maramureș”, prevăzută în anexa*) care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU

VASILICA-VIORICA DĂNCILĂContrasemnează:Viceprim-ministru,
ministru dezvoltării regionale
și administrației publice,**Vasile-Daniel Suci**p. Ministrul culturii și identității naționale,
Mihai Alexandru Gherghe,
secretar de stat

București, 28 octombrie 2019.

Nr. 776.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 981 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

ORDIN

pentru aprobarea cuantumului tarifelor încasate în urma serviciilor prestate de către Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof. Dr. G. K. Constantinescu”

Văzând Referatul Direcției generale politici agricole nr. 280.424 din 28.10.2019,
în baza referatelor nr. 15.720 din 14.10.2019 și 15.721 din 14.10.2019, precum și a Fundamentării nr. 15.724 din
14.10.2019, aprobate de către directorul general al Agenției Naționale pentru Zootehnie „Prof. Dr. G. K. Constantinescu”,
în temeiul art. 10 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.188/2014 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale
pentru Zootehnie „Prof. dr. G. K. Constantinescu”, cu modificările și completările ulterioare,
în temeiul prevederilor art. 9 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului
Agriculturii și Dezvoltării RURALE, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind
organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigriindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu
modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă cuantumului tarifelor încasate în urma
serviciilor prestate de către Agenția Națională pentru Zootehnie
„Prof. Dr. G. K. Constantinescu”, ca urmare a:

- a) cursurilor de formare profesională;
- b) vânzării agentului criogenic lichid;
- c) efectuării analizelor laptelui crud;
- d) efectuării testelor de biologie moleculară și a testelor de
genotipizare a scrapiei.

Art. 2. — Se aprobă tariful pentru cursurile de formare
profesională, astfel:

- a) curs de calificare pentru operator însămânțări artificiale la
animale în cuantum de 520 lei/cursant;
- b) curs de specializare pentru operator însămânțări artificiale
la animale în cuantum de 169 lei/cursant;
- c) curs de calificare profesională pentru lucrător în creșterea
animalelor în cuantum de 279 lei/cursant.

Art. 3. — Se aprobă tariful pentru producerea și vânzarea
unui litru de azot lichid în cuantum de 2,80 lei/litru.

Art. 4. — Se aprobă tariful pentru analiza fizico-chimică a
probelor de lapte crud în cuantum de 1,95 lei/probă, respectiv:

- a) 1,50 lei/probă, pentru efectuarea analizei fizico-chimice a
probelor de lapte crud;
- b) 0,45 lei/probă, pentru transportul probelor de lapte crud
de la punctele de colectare ale asociațiilor de control oficial al
producției de lapte la laboratorul regional de controlul calității
laptelui al Agenției Naționale pentru Zootehnie „Prof. Dr. G. K.
Constantinescu”.

Art. 5. — (1) Se aprobă tarifele pentru efectuarea testelor de
biologie moleculară și a testelor de genotipizare a scrapiei,
astfel:

- a) 96 lei/probă, pentru testele de genotipizare scrapie;
- b) 124 lei/probă, pentru testele de paternitate la bovine;
- c) 123 lei/probă, pentru testele de paternitate la cabaline;
- d) 95,56 lei/probă pentru testele de paternitate la
ovine/caprine.

(2) Prevederile alin. (1) lit. a) se aplică cu respectarea
prevederilor art. 7 alin. (11) din Hotărârea Guvernului
nr. 1.188/2014 privind organizarea și funcționarea Agenției
Naționale pentru Zootehnie „Prof. dr. G. K. Constantinescu”, cu
modificările și completările ulterioare.

Art. 6. — Sumele încasate conform prevederilor art. 2—5 se
fac venit la bugetul de stat și se virează în două zile lucrătoare
de la încasarea acestora.

Art. 7. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin,
Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 348/2014
pentru aprobarea cuantumului tarifelor încasate în urma
serviciilor prestate de către Agenția Națională pentru Ameliorare
și Reproducție în Zootehnie „Prof. Dr. G. K. Constantinescu”
asociațiilor/organizațiilor crescătorilor de animale sau oricărui
altor beneficiari, publicat în Monitorul Oficial al României,
Partea I, nr. 160 din 5 martie 2014, cu modificările ulterioare, se
abrogă.

Art. 8. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al
României, Partea I.

p. Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Dumitru Daniel Botănoiu,
secretar de stat

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 21

din 29 octombrie 2019

Dosar nr. 2.041/1/2019

Daniel Grădinaru — președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
 Alexandra Iuliana Rus — judecător la Secția penală
 Marius Dan Foițoș — judecător la Secția penală
 Simona Daniela Encean — judecător la Secția penală
 Mirela Sorina Popescu — judecător la Secția penală
 Francisca Maria Vasile — judecător la Secția penală
 Ionuț Mihai Matei — judecător la Secția penală
 Valentin Horia Șelaru — judecător la Secția penală
 Săndel Lucian Macavei — judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie în Dosarul nr. 2.341/102/2017, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„În interpretarea art. 1 alin. (2) raportat la art. 10 alin. (2), art. 102 alin. (2) și (3) și art. 281 alin. (2) din Codul de procedură penală, în situația în care este invocată nulitatea absolută cu consecința excluderii unor mijloace de probă, este respectat dreptul la un proces echitabil al inculpatului dacă instanța se pronunță asupra nulității doar prin hotărârea prin care soluționează și fondul cauzei?”

Completul competent să judece sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile ce formează obiectul Dosarului nr. 2.041/1/2019 este legal constituit conform dispozițiilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și ale art. 274 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința de judecată a fost prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, domnul judecător Daniel Grădinaru.

La ședința de judecată a participat domnul Mădălin Marian Pușcă, magistrat-asistent în cadrul Secției penale, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Judecător-raportor a fost desemnat, conform prevederilor art. 476 alin. (7) din Codul de procedură penală, doamna judecător Francisca Vasile, judecător în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna Marinela Mincă, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, învederând obiectul Dosarului nr. 2.041/1/2019 aflat pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

De asemenea a menționat că prin Procesul-verbal din data de 17.10.2019 s-a dispus înlocuirea doamnei judecător Florentina Dragomir cu domnul judecător Săndel Lucian Macavei, iar prin Procesul-verbal din data de 28.10.2019 s-a

dispus înlocuirea doamnei judecător Simona Elena Cîrnaru cu doamna judecător Simona Daniela Encean.

S-a mai arătat că la dosar au fost transmise puncte de vedere de către curțile de apel București, Bacău, Pitești, Iași, Galați, Brașov, Timișoara, Ploiești, Cluj, Târgu Mureș, Suceava, Craiova, Constanța, Alba Iulia și instanțele arondate acestora, Direcția legislație, studii, documentare și informare juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și de către Centrul de cercetări în științe penale din cadrul Facultății de Drept a Universității de Vest din Timișoara.

În continuare, a arătat că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorul-raportor, doamna judecător Francisca Vasile, care a fost înaintat părților, potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Daniel Grădinaru, constatând că nu sunt alte cereri sau excepții de formulat, a solicitat doamnei procuror Marinela Mincă să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problema supusă dezbaterii în Dosarul nr. 2.041/1/2019.

Reprezentantul Ministerului Public a apreciat că sesizarea formulată de Curtea de Apel Târgu Mureș este admisibilă întrucât sunt îndeplinite condițiile prevăzute de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală, inclusiv condiția ca dezlegarea ce se va pronunța să aibă consecințe asupra soluționării fondului cauzei.

A considerat că există o dependență între răspunsul ce urmează a fi dat în procedura pendinte și soluționarea pe fond a cauzei, existând o repercusiune concretă și directă asupra modului de soluționare a apelului.

Astfel, a menționat că pronunțarea instanței de apel asupra cererii de constatare a nulității și a excluderii unor mijloace de probă se repercutează în mod direct la soluția ce urmează a se da apelului. Pronunțarea instanței asupra căii de atac presupune verificarea acuzației penale formulate, iar excluderea unor mijloace de probă care au stat la baza formulării acuzației are o influență directă asupra fondului cauzei.

În ceea ce privește fondul sesizării, reprezentantul Ministerului Public a susținut că o astfel de cerere trebuie soluționată printr-o încheiere anterioară dezbaterii fondului sau apelului, având în vedere că problema nulității probelor este incidentă în tot cursul procesului penal, atât în fond, cât și în apel.

Totodată, a menționat că jurisprudențial s-a stabilit că soluționarea cererilor de schimbare a încadrării juridice sau de constatare a nulității absolute reprezintă chestiuni ce țin de fondul apelului, iar pe cale de consecință s-a stabilit că ar trebui soluționate la momentul soluționării căii de atac.

A considerat că inculpatul are dreptul de a fi informat pe tot parcursul procesului penal cu privire la acuzația ce i se aduce, dar și cu privire la mijloacele de probă ce susțin acuzațiile în considerarea respectării dreptului la apărare și a dreptului la un proces echitabil. A apreciat că această exigență este respectată numai în măsura în care instanța se pronunță cu privire la

cererea de constatare a nulității absolute printr-o hotărâre care nu soluționează fondul cauzei sau calea de atac.

De asemenea a arătat că instanța de control constituțional a statuat prin Decizia nr. 250/2019 asupra necesității schimbării încadrării juridice printr-o încheiere separată de cea prin care se soluționează fondul cauzei, având în vedere că schimbarea de încadrare juridică orientează caracterizarea în drept a acuzației penale. A apreciat că aspectele arătate în considerentele deciziei anterior menționate sunt aplicabile *mutatis mutandis* cauzei pendinte, considerând că aceeași soluție se impune și în cazul soluționării unei cereri de constatare a nulității unor probe cu consecința excluderii acestora. Având în vedere influența directă pe care soluția pronunțată o are asupra menținerii și verificării acuzației penale, instanța ar trebui să se pronunțe asupra acestei cereri printr-o încheiere anterioară, printr-o hotărâre care să nu soluționeze calea de atac, considerând că numai în acest mod părțile își pot formula apărări, iar dreptul la un proces echitabil nu este unul iluzoriu.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Daniel Grădinaru, constatând că nu mai sunt întrebări de formulat din partea membrilor completului, declară dezbaterile închise, iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală reține dosarul în pronunțare.

ÎNALTA CURTE,

asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea de ședință din data de 7 iunie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 2.341/102/2017, **Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie**, în baza art. 475 din Codul de procedură penală, a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„În interpretarea art. 1 alin. (2) raportat la art. 10 alin. (2), art. 102 alin. (2) și (3) și art. 281 alin. (2) din Codul de procedură penală, în situația în care este invocată nulitatea absolută cu consecința excluderii unor mijloace de probă, este respectat dreptul la un proces echitabil al inculpatului dacă instanța se pronunță asupra nulității doar prin hotărârea prin care soluționează și fondul cauzei?”

II. Expunerea succintă a cauzei:

Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie este investită, în ultimul grad de jurisdicție, cu soluționarea apelului declarat de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul Teritorial Târgu Mureș împotriva Sentinței penale nr. 157 din 3 decembrie 2018, pronunțată de Tribunalul Mureș în Dosarul nr. 2.341/102/2017.

În Dosarul nr. 68/P/2009 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul Teritorial Oradea s-a desfășurat cercetări cu privire la mai multe persoane, între care nu se regăsea și inculpata K.I. Cercetările au avut ca obiect existența și funcționarea unui sistem clientelar în cadrul relațiilor dintre Administrația Națională Apele Române (ANAR) și mai multe societăți comerciale.

Pentru descoperirea faptelor care făceau obiectul acestui dosar, Tribunalul Bihor a emis autorizațiile nr. 157 din 27.08.2010 și nr. 179 din 24.09.2010, pentru prelungirea interceptării și înregistrării comunicațiilor telefonice ale mai multor făptuitori, între care martorul I.K., administratorul S.C.I. — SRL Târgu Mureș. Tribunalul a dispus ca autorizațiile să fie puse

în executare de Serviciul Român de Informații, prin direcțiile județene de informații Satu Mare, Bihor, Cluj și Mureș, cu sprijinul operatorilor de telefonie.

Între convorbirile interceptate s-au aflat și cele din datele de 1, 2 și 28 septembrie 2010, în care martorul I.K. discuta cu inculpata K.I., director economic al Primăriei Târgu Mureș, cu privire la o sponsorizare pentru Liga Campionilor la fotbal în sală, organizată la Târgu Mureș, și la achitarea restanțelor pe care Primăria Târgu Mureș le avea în urma lucrărilor executate de societatea administrată de martor. Convorbirile priveau o posibilă faptă de corupție.

Prin Ordonanța din data de 11 mai 2015, emisă în Dosarul nr. 22/P/2015, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul Teritorial Oradea a dispus disjungerea și formarea de dosare separate pentru fapta imputată inculpatei K.I. și pentru alte 14 fapte.

Prin Rechizitoriul din 29.06.2017, emis în Dosarul nr. 103/P/2015 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul Teritorial Oradea, s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatei K.I. pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită, prevăzută de art. 289 alin. (1) din Codul penal cu referire la art. 6 din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 5 din Codul penal.

Prin Sentința penală nr. 157 din 3 decembrie 2018, pronunțată de Tribunalul Mureș, s-a dispus achitarea inculpatei, în temeiul art. 396 alin. (1) și (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală, reținându-se că inculpata nu a acționat cu vinovăție, nefiind îndeplinită tipicitatea infracțiunii de luare de mită, sub aspect subiectiv, conduita inculpatei nu întrunește elementele de tipicitate obiectivă și subiectivă prevăzute de lege pentru a fi considerate infracțiunea de luare de mită prevăzută de art. 289 din Codul penal, iar fapta de pretindere comisă nu a urmărit un folos necuvenit pentru sine sau pentru altul de vreme ce în sistemul judiciar românesc există posibilitatea sponsorizării, în anumite condiții, a unor activități fără scop lucrativ, reglementată de Legea nr. 32/1994.

Împotriva acestei sentințe a formulat apel Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul Teritorial Târgu Mureș.

În motivarea apelului, procurorul a argumentat existența celei de a doua condiții de tipicitate a faptei aduse în discuție de prima instanță, și anume legătura cu atribuțiile de serviciu ale inculpatei, pe baza înregistrărilor convorbirilor telefonice din dosar.

În cursul judecării apelului, inculpata a formulat, prin avocat, o cerere scrisă prin care a solicitat constatarea nulității absolute a interceptării dispuse în faza de urmărire penală, întrucât a fost administrată de către un organ necompetent din punct de vedere material, și excluderea din dosar a mijloacelor de probă constând în suporturi optice care stochează rezultatele activităților de supraveghere tehnică, precum și a proceselor-verbale de redare, inclusiv excluderea fizică a mijloacelor de probă.

În motivarea cererii inculpata a arătat că a făcut obiectul măsurilor de supraveghere tehnică, autorizate prin Încheierea Tribunalului Bihor, pronunțată în Dosarul nr. 7.243/111/2010 din data de 27.08.2010, și că mandatul de supraveghere tehnică a fost pus în executare de către Serviciul Român de Informații, considerat ca neavând calitatea de organ de urmărire penală, ceea ce determină nulitatea absolută a procedurii probatoriu și a mijlocului de probă obținut, cu consecința excluderii acestora din ansamblul probator.

La termenul din data de 1 aprilie 2019, instanța de apel a pus în discuție această cerere și a prorogat pronunțarea până la judecarea pe fond a apelului.

În urma solicitării formulate de inculpată, prin apărător, instanța de apel a dispus, prin Încheierea de ședință din data de 22 aprilie 2019, emiterea unor adrese către Direcția Națională Anticorupție — Serviciul Teritorial Oradea și Serviciul Român de Informații.

Prin Adresa nr. 103/P/2015 din data de 28 mai 2019, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul Teritorial Oradea a răspuns că autorizațiile de interceptare nr. 157 din 27.08.2010 și nr. 179 din 24.09.2010 emise de Tribunalul Bihor au fost puse în aplicare cu sprijinul tehnic al Serviciului Român de Informații, direcțiile județene de informații Bihor și Mureș, astfel cum rezultă din adresele nr. S/36 din 27.08.2010, nr. S/36 din 29.08.2010, nr. S/36 din 24.09.2010 și nr. S/36 din 27.09.2010, declassificate la data de 31.01.2017 și reînregistrate cu nr. 970/11.1/2019 din 23.05.2019, nr. 972/11.1/2019 din 23.05.2019, nr. 976/11.1/2019 din 23.05.2019 și nr. 982/11.1/2019 din 23.05.2019, pe care le-a înaintat în copii conforme cu originalul, iar sprijinul tehnic s-a concretizat în introducerea datelor necesare în sistemul național de interceptare, urmat de punerea la dispoziția procurorului de caz a rezultatelor activității de interceptare, și anume traficul comunicațiilor obținute prin punerea în aplicare a autorizațiilor de interceptare și înregistrare stocat pe suporturi optice.

Împreună cu suporturi optice, Serviciul Român de Informații a înaintat note de redare cu caracter informativ. Discuțiile conținute de fișierele digitale în format audio rezultate ca urmare a punerii în aplicare a autorizațiilor au fost redade, în baza delegării date de procuror, de către ofițerii de poliție judiciară din cadrul Direcției Naționale Anticorupție — Serviciului Teritorial Oradea, care au întocmit procesele — verbale conform art. 143 din Codul de procedură penală, care constituie mijloc de probă.

În Dosarul penal nr. 103/P/2015 al Direcției Naționale Anticorupție — Serviciul Teritorial Oradea au fost folosite trei convorbiri telefonice dintre martorul I.K. și inculpata K.I., respectiv convorbirea telefonică din data de 1 septembrie 2010, ora 12,15:12 (interceptată în baza Autorizației nr. 157 din 27.08.2010), convorbirea telefonică din data de 2 septembrie 2010, ora 13,23:03 (interceptată în baza Autorizației nr. 157 din 27.08.2010) și convorbirea telefonică din data de 28 septembrie 2010, ora 09,31:40 (interceptată în baza Autorizației nr. 179 din 24.09.2010).

Redarea discuțiilor înregistrate și întocmirea proceselor verbale de transcriere au fost efectuate de ofițerul de poliție judiciară din cadrul unității de parchet, în baza delegării date de către procurorul care efectua urmărirea penală, astfel cum rezultă din Ordonanța de delegare din data de 14 mai 2015. Având în vedere că toate cele trei convorbiri telefonice folosite în cauză au fost purtate în limba maghiară, ascultarea și traducerea în limba română au fost asigurate de traducătorul autorizat pentru limba maghiară.

Serviciul Român de Informații a răspuns la solicitarea instanței că prin Adresa nr. S/36 din 24.09.2010, înregistrată la Direcția Județeană de Informații Bihor cu nr. S/3003844 din 25.09.2010, Direcția Națională Anticorupție — Serviciul Teritorial Oradea a înaintat Serviciului Român de Informații, în legătură cu instrumentarea de către organele de urmărire penală a dosarelor nr. 68/P/2009 și nr. 63/P/2010, un exemplar din Autorizația Tribunalului Bihor nr. 179/2010 din 24.10.2010 (1 filă), împreună cu Încheierea Tribunalului Bihor nr. 8.429/111/2010 din 24.09.2010 (2 file), cu solicitarea de a face demersurile necesare punerii lor în executare și cu desemnarea, în acest sens, a direcțiilor județene de informații Bihor, Satu Mare, Cluj și Mureș. Serviciul Român de Informații a asigurat punerea în executare a activităților autorizate, în temeiul art. 91² teza a doua din Codul de procedură penală

anterior. S-a oferit sprijin tehnic, la solicitarea structurii de parchet, în sensul punerii în executare a interceptărilor și înregistrării convorbirilor telefonice autorizate, însă nu s-au întocmit procese-verbale de redare și nu s-a participat la activități de urmărire penală. Rezultatele activităților autorizate de interceptare și înregistrare a comunicațiilor (sesiunile audio) au fost transmise integral către Direcția Națională Anticorupție — Serviciul Teritorial Oradea, iar în unele situații punctuale s-a asigurat și transcrierea unor convorbiri telefonice, care au fost transmise Direcției Naționale Anticorupție — Serviciul Teritorial Oradea atât pe suport hârtie, cât și pe suport optic.

Prin încheierile din datele de 3 și 7 iunie 2019, Curtea de Apel Târgu Mureș a pus în discuție cererea formulată de inculpata K.I. privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, prin care să se statueze asupra problemei de drept expuse anterior, și a constatat îndeplinite toate cerințele de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală. În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (2) din Codul de procedură penală a dispus suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile.

III. Punctul de vedere al completului care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

Instanța de trimitere a precizat că legislația procesual penală nu prevede un moment distinct în cadrul fazei judecării care să aibă ca obiect evaluarea legalității probelor. Legalitatea și loialitatea probelor sunt verificate în cameră preliminară, iar în faza judecării probele obținute în mod nelegal nu ar putea fi excluse, cu excepția celor lovite de nulitate absolută, aspect susținut în considerentele Deciziei nr. 802/2017 pronunțate de Curtea Constituțională.

S-a arătat că, sub imperiul vechiului Cod de procedură penală, era general acceptată și considerată echitabilă procedura pronunțării instanței cu privire la legalitatea și loialitatea probei odată cu decizia asupra fondului cauzei. Pentru faza judecării, Codul de procedură penală, la fel ca și reglementarea anterioară, nu prevede o etapă prealabilă cercetării fondului dedicată analizei legalității probelor. Mai mult, ambele coduri de procedură penală reglementează în mod similar procedura căilor de atac, finalizate cu decizii prin care sunt examinate toate problemele de legalitate sau temeinicie ale hotărârii și ale încheierilor premergătoare.

Instanța de trimitere a identificat și expus diverse situații în care legalitatea obținerii probelor poate fi analizată în faza judecării:

a) Codul de procedură penală prevede în art. 281 alin. (3) că încălcarea dispozițiilor legale prevăzute la alin. (1) lit. a)—d) poate fi invocată în orice stare a procesului, adică inclusiv în apel. Dar aceste dispoziții privesc defecte structurale ale procesului care au dus la pronunțarea sentinței atacate. S-a arătat că reținerea unor asemenea încălcări echivalează cu constatarea nelegalității sentinței, cu consecința desființării ei, iar, în mod logic, aceasta se face prin decizia prin care este judecat apelul.

b) În anumite cazuri, Codul de procedură penală prevede o interdicție expresă de folosire a probelor subordonată nelegalității obținerii lor. În aceste cazuri, instanța de judecată are atribuția de a cerceta legalitatea obținerii probelor, pentru a vedea dacă le poate folosi. Astfel de cazuri sunt prevăzute, spre exemplu, de art. 89 alin. (2), art. 102 alin. (1) și art. 139 alin. (4) din Codul de procedură penală.

S-a susținut că dispozițiile procedurale leagă în mod expres cercetarea nelegalității obținerii lor de momentul folosirii probei, iar, în principiu, în cursul judecării acest moment este cel în care

instanța se pronunță prin hotărâre asupra raportului juridic dedus judecării.

Instanța de trimitere a mai considerat că uneori evaluarea nulității necesită o examinare a întregului material probator din dosar, ca în ipoteza obținerii probei prin tortură sau prin altul dintre tratamentele prevăzute de art. 3 din Convenția europeană a drepturilor omului.

În asemenea situații, instanța de judecată trebuie să aleagă, de la caz la caz, procedura cea mai potrivită pentru respectarea interdicției de folosire a probei nule.

c) Uneori obligația de excludere în faza judecării a probelor obținute în mod nelegal este impusă de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, de exemplu, atunci când se pune problema obținerii probei prin mijloace neloiale.

În această ipoteză instanța se pronunță asupra loialității probelor odată cu fondul, spre exemplu, prin decizia prin care judecă apelul. Soluția este impusă de faptul că viciul, vizând neloialitatea administrării probelor, poate fi conturat numai după administrarea întregului probatoriu, aspect ce poate influența calificarea în drept a acestor fapte. Spre exemplu, prin Încheierea nr. 725 din 17 mai 2016, Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat: „cu privire la critica inculpatului în sensul că a fost provocat de martora denunțătoare cu ocazia convorbirilor telefonice care s-au purtat între cei doi pentru ca acesta să ofere detalii cu privire la contractele de consultanță și asistență juridică, în scopul conturării elementelor infracțiunilor pentru care a fost trimis în judecată, se constată că aceste aspecte nu pot fi supuse cenzurii judecătorului de cameră preliminară, întrucât «țin de fondul cauzei, ele putând fi verificate în urma administrării unor probe numai în faza de cercetare judecătorească»”.

În măsura în care instanța de apel analizează loialitatea probelor, o face prin hotărârea prin care judecă apelul. Spre exemplu, Curtea de Apel Timișoara, prin Decizia penală nr. 741/A din 22 iulie 2015, a respins apelul inculpatului împotriva sentinței de condamnare pe motiv că: „În cauză nu sunt aplicabile cauzele CEDO invocate de către inculpat în apărare, întrucât nu s-a dovedit provocarea și au fost respectate, atât de organele de urmărire penală cât și de instanța de fond, dispozițiile legale care guvernează desfășurarea procesului penal.”

S-a arătat că o astfel de procedură este logică în măsura în care anumite practici neloiale ale organelor de urmărire penală aduc în discuție nu doar problema excluderii probei obținute, ci și a fundamentului tragerii la răspundere penală a inculpatului. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat în Hotărârea din data de 5 februarie 2008 din Cauza *Ramanauskas contra Lituaniei* „(...) că acțiunile lui AZ și VS au avut efectul provocării reclamantului la comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat și că nu există niciun indiciu că infracțiunea ar fi fost comisă fără intervenția lor. Având în vedere această intervenție și utilizarea ei în procedurile penale reclamate, procesul reclamantului a fost privat de echitatea cerută de articolul 6 din Convenție (paragraful 73)”.

Instanța de trimitere a mai precizat că, dacă, spre exemplu, instanța de apel descoperă că starea de fapt a fost stabilită de prima instanță pe baza unor probe obținute prin astfel de mijloace neloiale, constatarea nulității lor implică desființarea sentinței. S-a susținut că, în acest caz, atât aspectul privitor la probe, cât și fondul apelului trebuie soluționate simultan.

Instanța de trimitere a susținut că în alte cazuri instanța analizează în faza judecării legalitatea administrării probei, ca de exemplu atunci când se aplică Decizia nr. 26/2019 pronunțată de Curtea Constituțională, care a constatat „existența unui conflict juridic de natură constituțională între Ministerul

Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Parlamentul României, pe de-o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe judecătorești, pe de altă parte, generat de încheierea între Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații a Protocolului nr. 00750 din 4 februarie 2009, precum și de exercitarea, în mod necorespunzător, a controlului parlamentar asupra activității Serviciului Român de Informații”.

Instanța de trimitere a susținut că, pentru aplicarea Deciziei Curții Constituționale nr. 26/2019, se vor analiza modalitatea și intensitatea sprijinului acordat de Serviciul Român de Informații la efectuarea interceptărilor și înregistrărilor.

Instanța de trimitere a conchis că în cazul în care implicarea Serviciului Român de Informații în obținerea probelor a avut, în concret, o gravitate ridicată și a afectat legalitatea și loialitatea probelor obținute se poate pune problema excluderii acestora și a probelor derivate. Excluderea probelor derivate poate reprezenta însă „rezultatul unei cântăriri a principiilor pentru ajungerea la verdicte legitime” (I. Dennis, *The Law of Evidence*, p. 246).

S-a menționat faptul că din jurisprudența comparată rezultă că pot exista situații în care instanța, pusă în fața unei conduite reprobabile a acuzării, trebuie să aprecieze dacă probele concludente din dosar sunt derivate din probele obținute în mod nelegal, adică dacă sunt „produsul conduitei reprobabile sau rezultatul intenționat ale acestei conduite” (Hotărârea Curții Supreme a Marii Britanii din data de 17 noiembrie 2010 din Cauza *R. vs. Maxwell*, paragraful 32 din Opinia Lordului Dyson). În cazul unui răspuns afirmativ, instanța de apel urmează să dispună prin hotărâre achitarea inculpatului. În acest caz, trimiterea cauzei spre rejudecare este inutilă, dar la fel este pronunțarea instanței printr-o încheiere interlocutorie, prealabilă judecării apelului.

În concluzie, s-a apreciat că, în cazul constatării nulității absolute a actelor de efectuare a interceptărilor și înregistrărilor, atât în situația tipică, cât și în situațiile atipice care pot interveni, dispunerea măsurilor legale corespunzătoare de către instanța de apel, potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 26/2019, poate fi făcută, în funcție de împrejurările cauzei, prin hotărârea prin care instanța soluționează fondul cauzei.

IV. Punctele de vedere exprimate de către curțile de apel și instanțele judecătorești arondate:

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor judecătorești asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

În urma consultării instanțelor de judecată, s-a evidențiat *opinia majoritară* potrivit căreia dreptul la un proces echitabil al inculpatului nu este încălcat dacă instanța se pronunță asupra nulității (cu consecința excluderii unor mijloace de probă) prin hotărârea prin care se soluționează fondul cauzei, sentință sau decizie, apreciindu-se că dovedirea unora dintre situațiile invocate în sprijinul unei cereri de excludere a probei poate necesita o examinare a întregului material probator administrat în cauză, asupra căruia instanța se apleacă cu ocazia deliberării și pronunțării.

În acest sens au opinat *curțile de apel*: Brașov, București — Secția I penală, București — Secția a II-a penală, Timiș, o parte a magistraților din cadrul curților de apel Galați și Iași, *tribunalele*: București, Călărași, Ialomița, Giurgiu, Teleorman, Dolj, Timiș, Caraș-Severin, *judecătoriile*: Zărnești, Oltenița, Buftea, Cornetu, Roșiori de Vede, Turnu Măgurele, Videle, Bistrița, Maramureș, Șimleu Silvaniei, Tecuci, Liești, Hârlău, Răducăneni, Odorheiu Secuiesc, Târgu Secuiesc, Reghin.

În *opinia contrară* s-a apreciat că este necesar ca instanța să se pronunțe asupra nulității absolute prin încheiere interlocutorie, dând astfel părților și procurorului posibilitatea de a avea cunoștință de materialul probator care va sta la baza pronunțării ulterioare a unei soluții, în caz contrar, consecința ar fi încălcarea dreptului general la un proces echitabil garantat de art. 6 paragraful 1 din Convenția europeană a drepturilor omului, o informare precisă și completă cu privire la faptă, încadrare juridică, acte procedurale, probe, fiind o condiție esențială a echității procedurii.

În acest sens, au comunicat puncte de vedere *curțile de apel*: Târgu Mureș, Oradea, o parte a magistraților din cadrul curților de apel Galați și Iași, *tribunalele*: Covasna, Ilfov, Gorj, Brăila, Iași, Vaslui, Bihor, *judecătoriale*: Roman, Alexandria, Zimnicea, Constanța.

Răspunsurile *curților de apel*: Alba Iulia, Bacău, Cluj, Constanța, Craiova, Pitești, Ploiești, Suceava, *tribunalelor*: Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Sălaj, Constanța, Tulcea, Galați, Harghita, Arad, *judecătoriale*: Brașov, Făgăraș, Rupea, Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc, Întorsura Buzăului, Zalău, Jibou, Năsău, Beclean, Sighetu Marmației, Vișeu de Sus, Dragomirești, Târgu Lăpuș, Mangalia, Medgidia, Hârșova, Tulcea, Măcin, Babadag, Luduș cuprind doar mențiunea neidentificării, în jurisprudența acestora ori, după caz, a instanțelor din circumscripție, a unor hotărâri relevante pentru problema de drept ce face obiectul sesizării.

V. **Opinia specialiștilor consultați**

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală a fost solicitată specialiștilor în drept penal opinia asupra chestiunii de drept supuse examinării.

Departamentul de Drept Public din cadrul Facultății de Drept a *Universității de Vest din Timișoara*, prin lector univ. dr. Flaviu Ciopec, a opinat în sensul că, în raport cu jurisprudența instanței supreme în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile, relația de dependență între dezlegarea pretensei chestiuni de drept și soluționarea pe fond a cauzei nu este îndeplinită.

În acest sens s-a apreciat că din modul în care este formulată întrebarea rezultă fără niciun echivoc faptul că, indiferent de soluția la care s-ar ajunge în ceea ce privește chestiunea de drept invocată, fondul cauzei nu este afectat.

Stabilirea momentului la care s-ar impune pronunțarea asupra unei solicitări de excludere a probelor nu impiedică asupra soluției pe fond, aceasta reprezentând mai degrabă o opțiune de administrare a dosarului de către organul judiciar investit cu o astfel de cerere. Astfel, s-a arătat că problema sesizată nu este una de natură a aduce atingere soluției ulterioare pe fond, ținând mai degrabă de cronologia etapelor într-o cauză concretă.

În același timp, s-a apreciat că instanța supremă nu poate, în prezenta procedură, să realizeze un examen general al respectării sau al nerespectării dreptului la un proces echitabil față de chestiunea de drept expusă și, în consecință, să pronunțe o hotărâre prealabilă față de acest aspect.

În acest sens a apreciat că sesizarea este, în principiu, inadmisibilă raportat la modul în care este formulată întrebarea.

Pe fondul sesizării s-a opinat că excluderea unor mijloace de probă ca urmare a invocării nulității absolute se poate realiza inclusiv prin hotărârea care soluționează fondul cauzei, fără a afecta dreptul la un proces echitabil al inculpatului.

S-a subliniat că în actuala procedură nu există un moment procesual dedicat pentru analiza nulității absolute. Posibilitatea invocării acesteia în orice moment a determinat practica judiciară să admită că pronunțarea asupra nulității absolute se poate realiza inclusiv la momentul soluției pe fond.

S-a susținut că procesul de deliberare, care precedă hotărârii finale, trebuie să vizeze două componente majore — legalitate și temeinicie. A reduce procesul de deliberare care vizează hotărârea finală doar la temeinicia acuzației, fără a lăsa judecătorului libertatea aprecierii legalității administrării mijloacelor de probă și la acest moment, înseamnă a goli de conținut această etapă procesuală.

În egală măsură, s-a menționat că tranșarea nulității printr-o încheiere distinctă și, ca o consecință, excluderea probelor anterior soluției pe fond, în situația în care procesul a trecut de camera preliminară, ar conduce la riscul antepronunțării pe fond de către judecătorul investit cu o astfel de solicitare. De aceea, pronunțarea cu privire la excluderea uneia sau mai multor probe chiar prin hotărârea finală apare nu numai firească, dar și inerentă procesului de deliberare, acesta cuprinzând cele două componente — legalitatea și temeinicia.

VI. **Opinia Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție**

Prin Adresa nr. 1.947/C/2238/32/III-5/2019, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat punctul de vedere asupra chestiunii de drept a cărei rezolvare de principiu s-a solicitat.

Prin opinia transmisă la dosarul cauzei s-a apreciat că, pentru respectarea dreptului la un proces echitabil instanța trebuie să se pronunțe printr-o încheiere separată, anterioară soluționării fondului cauzei, cu privire la nulitatea absolută a unor probe.

Astfel, s-a arătat că, potrivit Codului de procedură penală, legalitatea și loialitatea probelor sunt verificate în camera preliminară, de la această regulă fiind recunoscute excepții în cazul probelor obținute prin mijloace neloiale sau lovite de nulitate absolută, ipoteze în care acestea pot fi excluse în cursul judecății ca nelegal obținute.

Sub imperiul Codului de procedură penală anterior, era general acceptată și considerată echitabilă procedura pronunțării instanței cu privire la legalitatea și loialitatea probei odată cu decizia asupra fondului cauzei. Actuala reglementare, la fel ca cea anterioară, nu prevede expres o etapă prealabilă cercetării fondului în care să fie dezbătută și soluționată problema legalității probelor. Mai mult, în ambele coduri este reglementată în mod similar procedura căilor de atac, finalizate cu decizii prin care sunt examinate toate problemele de legalitate sau temeinicie ale hotărârii și ale încheierilor premergătoare.

Cu toate acestea, s-a apreciat că o soluție în care instanța se pronunță asupra unei cereri de excludere a unor probe doar prin hotărârea asupra fondului sau, mai mult, prin decizia prin care se soluționează apelul ridică probleme sub aspectul respectării dreptului la un proces echitabil.

S-a precizat că această concluzie rezultă în primul rând din cuprinsul Deciziei Curții Constituționale nr. 250 din 16 aprilie 2019, ale cărei considerente sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în situația în care este invocată nulitatea absolută a unor mijloace de probă în cursul judecății.

Astfel, s-a reținut că prin decizia menționată Curtea Constituțională a statuat că dispozițiile art. 377 alin. (4) teza întâi și art. 386 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în măsura în care instanța de judecată se pronunță cu privire la schimbarea încadrării juridice date faptei prin actul de sesizare printr-o hotărâre judecătorească care nu soluționează fondul cauzei.

În acest sens s-a constatat că, „pentru asigurarea caracterului echitabil al procesului penal și în vederea exercitării în mod efectiv a dreptului la apărare de către inculpat, singura interpretare care asigură textului criticat [...] conformitatea cu

dispozițiile din Constituție și Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale este aceea care impune ca schimbarea încadrării juridice date faptei prin actul de sesizare să se realizeze de către instanța de judecată prin hotărâre care nu soluționează fondul cauzei, ulterior punerii în discuția părților a noii încadrări juridice a faptei, însă anterior soluționării fondului cauzei” (paragraful 46). „Cu toate că normele procesual penale criticate nu reglementează, în mod expres, felul hotărârii prin care se pronunță schimbarea încadrării juridice date faptei prin actul de sesizare, interpretarea acestora de către instanța de judecată trebuie să asigure exercitarea efectivă a dreptului la apărare și caracterul echitabil al procesului. Or, astfel cum s-a arătat în precedent, practica instanțelor de judecată, inclusiv practica Înaltei Curți de Casație și Justiție, este în sensul schimbării încadrării juridice date faptei prin actul de sesizare la finalul procesului, prin sentință sau decizie, în funcție de stadiul procesual, cu încălcarea atât a dispozițiilor art. 21 alin. (3) și art. 24 alin. (1) din Legea fundamentală, cât și a prevederilor art. 6 paragraful 1 și 3 lit. a) din Convenția pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale” (paragraful 47).

„În raport cu această practică a instanțelor de judecată, Curtea reține că instanța de control constituțional a statuat că deturnarea reglementărilor legale de la scopul lor legitim, printr-o sistematică interpretare și aplicare eronată a acestora de către instanțele judecătorești sau de către celelalte subiecte chemate să aplice dispozițiile de lege, poate determina neconstituționalitatea acelei reglementări. În acest caz, Curtea Constituțională are competența de a elimina viciul de neconstituționalitate astfel creat, esențială în asemenea situații fiind asigurarea respectării drepturilor și libertăților persoanelor, precum și a supremației Constituției” (paragraful 48).

Așadar, s-a apreciat că aceste argumente sunt pe deplin aplicabile și în ipoteza invocării în cursul judecării fondului cauzei sau a ceea de atac a excepției nulității absolute a unor probe, în vederea asigurării caracterului echitabil al procesului și exercitării efective a dreptului la apărare.

La baza formulării, menținerii sau susținerii acuzației în materie penală stau probele din care trebuie să rezulte că persoana a săvârșit o infracțiune și că nu există vreunul dintre cazurile de împiedicare prevăzute de art. 16 alin. (1) din Codul de procedură penală.

S-a apreciat că, în măsura în care acestea sunt excluse prin sentință sau decizie, nici inculpatul și nici procurorul nu pot formula concluzii pertinente legate de modul de soluționare a fondului cauzei.

Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a considerat că un alt argument care pledează pentru soluționarea cererii de constatare a nulității absolute a unor probe printr-o încheiere prealabilă, anterioară judecării fondului cauzei, este oferit de Curtea Constituțională în Decizia nr. 22 din 18 ianuarie 2018 prin care instanța de contencios constituțional a statuat că dispozițiile art. 102 alin. (3) din Codul de procedură penală sunt constituționale în măsura în care prin sintagma „excluderea probei” din cuprinsul lor se înțelege și eliminarea mijloacelor de probă din dosarul cauzei.

În considerentele deciziei s-a arătat că, „cu toate că excluderea juridică a probelor obținute în mod nelegal din procesul penal apare ca fiind o garanție suficientă a drepturilor fundamentale anterior menționate, această garanție este una pur teoretică, în lipsa îndepărtării efective a mijloacelor de probă obținute în mod nelegal din dosarul cauzei. Mai mult, menținerea acestora în dosar, pe parcursul soluționării eventualelor căi ordinare și extraordinare de atac, ce pot fi invocate, nu poate produce decât același efect cognitiv contradictoriu, de natură a

afecta procesul formării convingerii dincolo de orice îndoială rezonabilă a completului de judecată investit cu soluționarea cauzei, referitoare la vinovăția sau nevinovăția inculpatului” (paragraful 23). „În aceste condiții, Curtea conchide că excluderea juridică a probelor obținute în mod nelegal în procesul penal, în lipsa înlăturării lor fizice din dosarele penale constituite la nivelul instanțelor, este insuficientă pentru o garantare efectivă a prezumției de nevinovăție a inculpatului și a dreptului la un proces echitabil al acestuia” (paragraful 24). „Analizând argumentele mai sus invocate, Curtea constată că menținerea mijloacelor de probă în dosarele cauzelor penale, după excluderea probelor corespunzătoare acestora, ca urmare a constatării nulității lor, este de natură a influența percepția judecătorilor, investiți cu soluționarea acelor cauze, asupra vinovăției/nevinovăției inculpaților și de a-i determina să caute să elaboreze raționamente judiciare într-un sens sau altul, chiar în lipsa posibilității invocării, în mod concret, a respectivelor probe în motivarea soluțiilor, aspect de natură a încălca dreptul la un proces echitabil și prezumția de nevinovăție a persoanelor judecate” (paragraful 26).

Or, revenind la ipoteza cauzei, s-a apreciat că, în situația în care instanța se pronunță asupra cererii de excludere a unor probe doar prin hotărârea de soluționare a fondului, efectul excluderii probelor ar putea fi doar unul teoretic, nemaifiind posibilă înlăturarea lor fizică de la dosarul cauzei, contrar deciziei Curții Constituționale.

VII. Examenul jurisprudenței în materie

1. *Jurisprudența națională relevantă*

În materialul transmis de curțile de apel au fost identificate mai multe hotărâri judecătorești prin care instanțele s-au pronunțat cu privire la cererea de constatare a nulității și excluderii probelor prin hotărârea ce a soluționat fondul. În acest sens au fost identificate Sentința penală nr. 293 din 13 noiembrie 2018, pronunțată de Judecătoria Zărnești în Dosarul nr. 1.091/338/2017; Decizia penală nr. 1.019 din 25 iunie 2019, pronunțată de Curtea de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori; Sentința penală nr. 11 din 4 iunie 2019, pronunțată de Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie în Dosarul nr. 657/39/2017; Sentința penală nr. 247 din 23 aprilie 2019, pronunțată de Tribunalul Timiș — Secția penală în Dosarul nr. 8.628/30/2015.

De asemenea, au fost identificate situații în care instanța s-a pronunțat cu privire la constatarea nulității și excluderea probelor printr-o încheiere interlocutorie. În acest sens a fost identificată Încheierea din 18.03.2019, pronunțată de Tribunalul Brăila — Secția penală în Dosarul nr. 3.599/91/2013, precum și două încheieri pronunțate de Tribunalul Bihor — Secția penală.

2. *Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție*

2.1. Din perspectiva deciziilor obligatorii, menite să asigure unificarea practicii judiciare, nu au fost identificate decizii relevante în problema de drept analizată.

2.2. În ceea ce privește deciziile de speță, documentarea prealabilă întocmirii raportului a permis identificarea unor hotărâri judecătorești în care instanța supremă s-a pronunțat cu privire la cererea de excludere de probe odată cu soluționarea apelului, prin decizie.

Astfel, prin **Decizia penală nr. 134/A din 15 aprilie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 4.365/2/2014**, Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală a dispus „excluderea probelor rezultate din măsurile de supraveghere tehnică dispuse în baza Codului de procedură penală și mandatelor de siguranță națională emise în baza Legii nr. 51/1991 și, în parte, a declarațiilor inculpaților cu referire elemente de fapt decurgând din aceste măsuri”.

Prin **Decizia nr. 135/A din 30 mai 2018, pronunțată în Dosarul nr. 1.555/1/2017**, Înalta Curte, ca instanță de apel, s-a pronunțat cu privire la solicitarea inculpaților de constatare a nulității absolute și de excludere a probelor, reținând că „nu devin incidente deciziile în materia interceptării comunicațiilor, pronunțate de Curtea Constituțională ulterior administrării probatoriului în prezenta cauză, dar anterior evaluării sale în calea de atac”.

De asemenea, prin **Decizia penală nr. 330/A din 11 decembrie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală**, pronunțată în Dosarul nr. 431/35/2015, s-a dispus „excluderea probelor rezultate din măsurile de supraveghere tehnică și, în parte, a declarațiilor inculpaților”.

Totodată, a fost identificată jurisprudența conform căreia instanța supremă s-a pronunțat cu privire la excluderea probelor ca urmare a constatării nulității printr-o încheiere interlocutorie, respectiv Încheierea din 12 aprilie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 3.469/2/2014 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală.

3. *Jurisprudența Curții Constituționale*

Prin **Decizia nr. 802 din 5 decembrie 2017** (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 6 februarie 2018), ca urmare a admiterii excepției de neconstituționalitate, s-a constatat că „*soluția legislativă cuprinsă în art. 345 alin. (1) din Codul de procedură penală, care nu permite judecătorului de cameră preliminară, în soluționarea cererilor și excepțiilor formulate ori excepțiilor ridicate din oficiu, să administreze alte mijloace de probă în afara «oricărui înscrisuri noi prezentate» este neconstituțională*”.

În argumentarea acestei decizii s-a arătat că „o verificare a loialității/legalității administrării probelor, din această perspectivă, este admisă și în cursul judecății, aplicându-se, în acest mod, regula generală potrivit căreia nulitatea absolută poate fi invocată pe tot parcursul procesului penal. Așadar, interdicția categorică a legii în obținerea probelor prin practici/procedee neloiale/nelegale justifică competența judecătorului de fond de a examina și în cursul judecății aceste aspecte. Altfel spus, probele menținute ca legale de judecătorul de cameră preliminară pot face obiectul unor noi verificări de legalitate în cursul judecății din perspectiva constatării inadmisibilității procedurii prin care au fost obținute și a aplicării nulității absolute asupra actelor procesuale și procedurale prin care probele au fost administrate, în condițiile în care, în această ipoteză, se prezumă *iuris et de iure* că se aduce atingere legalității procesului penal, vătămarea neputând fi acoperită. De altfel, potrivit art. 346 alin. (5) din Codul de procedură penală, doar probele excluse în camera preliminară nu mai pot fi avute în vedere la judecata în fond a cauzei” (paragraful 29).

Prin **Decizia nr. 250 din 16 aprilie 2019** (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 500 din 20 iunie 2019), ca urmare a admiterii excepției de neconstituționalitate, s-a constatat că „*dispozițiile art. 377 alin. (4) teza întâi și art. 386 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în măsura în care instanța de judecată se pronunță cu privire la schimbarea încadrării juridice date faptei prin actul de sesizare printr-o hotărâre judecătorească care nu soluționează fondul cauzei*”.

În egală măsură, se reține aplicabilitatea în cauză și a Deciziei nr. 26 din 16 ianuarie 2019 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 193 din 12 martie 2019) prin care s-a constatat *existența unui conflict juridic de natură constituțională între Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Parlamentul României, pe de-o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe judecătorești, pe de altă parte, generat de încheierea între Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații a Protocolului*

nr. 00750 din 4 februarie 2009, precum și de exercitarea, în mod necorespunzător, a controlului parlamentar asupra activității Serviciului Român de Informații și s-a menționat că Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe judecătorești, precum și Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și unitățile subordonate vor verifica, în cauzele pendinte, în ce măsură s-a produs o încălcare a dispozițiilor referitoare la competența materială și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală și vor dispune măsurile legale corespunzătoare.

VIII. **Jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului**

Nu au fost identificate decizii relevante în problema de drept analizată.

IX. **Punctul de vedere exprimat de Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție** este în sensul inadmisibilității sesizării, întrucât nu este îndeplinită condiția privind existența unei relații de dependență între lămurirea chestiunii de drept și soluționarea pe fond a cauzei, condiție stabilită în dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală și explicată în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În argumentarea opiniei exprimate s-a arătat că, în raport cu jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție, chestiunea de drept privind calea procedurală prin care instanța se pronunță asupra excluderii probelor, ca efect al nulității absolute, nu întrunește condiția de admisibilitate prevăzută în art. 475 din Codul de procedură penală, constând în existența unei relații de dependență între lămurirea chestiunii de drept și soluționarea pe fond a cauzei.

S-a menționat că, în primul rând, indicarea căii procedurale prin care instanța se pronunță asupra excluderii probelor, ca efect al nulității absolute, în sensul de a se stabili dacă instanța se pronunță prin încheiere separată sau prin hotărâre (sentință ori decizie), nu produce efecte asupra modului de soluționare a fondului cauzei, întrucât nu are aptitudinea de a influența rezolvarea acțiunii penale, prin pronunțarea unei soluții de condamnare, renunțare la aplicarea pedepsei, amânare a aplicării pedepsei, achitare sau încetare a procesului penal, ca soluții prevăzute în art. 396 alin. (1) din Codul de procedură penală.

În al doilea rând, s-a subliniat că indicarea căii procedurale prin care instanța de apel se pronunță asupra excluderii probelor, ca efect al nulității absolute, în sensul de a se stabili dacă instanța se pronunță prin încheiere separată sau prin decizie, nu produce efecte asupra modului de soluționare a apelului, întrucât nu are aptitudinea de a influența soluțiile pronunțate în apel, reglementate în art. 421 din Codul de procedură penală.

Calea procedurală prin care instanța se pronunță asupra excluderii probelor, ca efect al nulității absolute, încheiere separată sau sentință/decizie, constituie o chestiune de drept a cărei dezlegare nu are un caracter determinant pentru soluționarea pe fond a cauzei, neputând influența soluțiile prevăzute în dispozițiile art. 396 alin. (1) și în art. 421 din Codul de procedură penală și nu se repercutează asupra soluțiilor prin care se rezolvă acțiunea penală de către prima instanță sau de către instanța de apel ori calea de atac a apelului de către instanța de apel.

În acest context s-a opinat că se impune o distincție între chestiunile de drept privind excluderea probelor și nulitatea absolută în materia probelor, care ar putea întruni condiția de admisibilitate privind relația de dependență în raport cu soluționarea pe fond a cauzei, și chestiunile de drept privind procedura prin care instanța se pronunță asupra excluderii

probelor și a nulității absolute în domeniul probelor, chestiuni procedurale lipsite de aptitudinea de a influența soluționarea pe fond a cauzei. Or, chestiunea de drept care formează obiectul sesizării prealabile este limitată la aspectele procedurale referitoare la excluderea probelor, ca efect al nulității absolute, determinând inadmisibilitatea sesizării.

În mod similar, stabilirea respectării sau a nerespectării dreptului la un proces echitabil, ca rezultat al căii procedurale prin care instanța de apel se pronunță asupra excluderii probelor și a nulității absolute în materia probelor, nu întrunește condiția de admisibilitate privind existența unei relații de dependență între lămurirea chestiunii de drept și soluționarea pe fond a cauzei, întrucât nu produce niciun efect asupra soluțiilor pronunțate în apel, conform art. 421 din Codul de procedură penală.

Totodată, s-a considerat că stabilirea pe calea hotărârii prealabile a respectării sau a nerespectării dreptului la un proces echitabil, ca rezultat al procedurii prin care instanța de apel se pronunță asupra excluderii probelor și a nulității absolute în domeniul probelor, este inadmisibilă și pentru că nu este susceptibilă de o rezolvare de principiu, întrucât constatarea existenței sau a inexistenței unei încălcări a dreptului la un proces echitabil, în accepțiunea art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, depinde de particularitățile speței. De exemplu, în ipoteza pronunțării unei soluții de achitare sau a menținerii soluției de achitare, chestiunea de drept privind procedura prin care instanța se pronunță asupra excluderii probelor, ca efect al nulității absolute, nu are aptitudinea de a pune în discuție caracterul echitabil al procesului. În ipoteza soluției de achitare, pronunțarea prin încheiere separată sau prin decizie cu privire la excluderea probelor, ca efect al nulității absolute, nu influențează caracterul echitabil al procesului.

X. Dispoziții legale incidente

Codul de procedură penală

Art. 1: Normele de procedură penală și scopul acestora

„(2) Normele de procedură penală urmăresc asigurarea exercitării eficiente a atribuțiilor organelor judiciare cu garantarea drepturilor părților și ale celorlalți participanți în procesul penal astfel încât să fie respectate prevederile Constituției, ale tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, ale celorlalte reglementări ale Uniunii Europene în materie procesual penală, precum și ale pactelor și tratatelor privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care România este parte.”

Art. 10: Dreptul la apărare

„(2) Părțile, subiecții procesuali principali și avocatul au dreptul să beneficieze de timpul și înlesnirile necesare pregătirii apărării.”

Art. 102: Excluderea probelor obținute în mod nelegal

„(2) Probele obținute în mod nelegal nu pot fi folosite în procesul penal.

(3) Nulitatea actului prin care s-a dispus sau autorizat administrarea unei probe ori prin care aceasta a fost administrată determină excluderea probei.

(4) Probele derivate se exclud dacă au fost obținute în mod direct din probele obținute în mod nelegal și nu puteau fi obținute în alt mod.”

Art. 281 Nulitățile absolute

„(1) Determină întotdeauna aplicarea nulității încălcarea dispozițiilor privind:

a) compunerea completului de judecată;

b) competența materială și competența personală a instanțelor judecătorești, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente;

c) publicitatea ședinței de judecată;

d) participarea procurorului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii;

e) prezența suspectului sau a inculpatului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii;

f) asistarea de către avocat a suspectului sau a inculpatului, precum și a celorlalte părți, atunci când asistența este obligatorie.

(2) Nulitatea absolută se constată din oficiu sau la cerere.

(3) Încălcarea dispozițiilor legale prevăzute la alin. (1) lit. a)—d) poate fi invocată în orice stare a procesului.

(4) Încălcarea dispozițiilor legale prevăzute la alin. (1) lit. e) și f) trebuie invocată:

a) până la încheierea procedurii în camera preliminară, dacă încălcarea a intervenit în cursul urmăririi penale sau în procedura camerei preliminare;

b) în orice stare a procesului, dacă încălcarea a intervenit în cursul judecății;

c) în orice stare a procesului, indiferent de momentul la care a intervenit încălcarea, când instanța a fost sesizată cu un acord de recunoaștere a vinovăției.”

XI. Raportul asupra chestiunii de drept supuse dezlegării

Analizând chestiunea de drept supuse dezlegării, judecătorul-raportor a apreciat că se impune admiterea sesizării și stabilirea că, în interpretarea art. 1 alin. (2) raportat la art. 10 alin. (2), art. 102 alin. (2) și (3) și art. 281 alin. (2) din Codul de procedură penală, în situația în care este invocată nulitatea absolută cu consecința excluderii unor mijloace de probă, este respectat dreptul la un proces echitabil dacă instanța se pronunță asupra nulității printr-o hotărâre separată (încheiere), anterioară celei prin care soluționează fondul cauzei.

XII. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea formulată de Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, reține următoarele:

Cu privire la admisibilitatea sesizării:

Potrivit dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală, dacă în cursul judecății un complet de judecată investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

În raport cu textul legal evocat se constată că admisibilitatea unei sesizări în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept este subsumată îndeplinirii cumulative a trei condiții, respectiv:

— completul de judecată care a formulat sesizarea să fi fost investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;

— chestiunea de drept care formează obiectul sesizării să nu fi fost dezlegată anterior printr-o hotărâre prealabilă sau să nu formeze obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare;

— soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept care formează obiectul sesizării.

Examinând îndeplinirea acestor condiții în cauză, se constată că instanța care a formulat sesizarea este Curtea de Apel Târgu Mureș, iar aceasta este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, respectiv cu apelul declarat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul Teritorial Târgu Mureș împotriva Sentinței penale nr. 157 din 3 decembrie 2018, pronunțată de Tribunalul Mureș, prin care s-a dispus achitarea inculpatei, în

temeiul art. 396 alin. (1) și (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală.

Din cuprinsul încheierii instanței de trimitere a rezultat că obiectul sesizării îl vizează următoarea chestiune de drept: *în interpretarea art. 1 alin. (2) raportat la art. 10 alin. (2), art. 102 alin. (2) și (3) și art. 281 alin. (2) din Codul de procedură penală, în situația în care este invocată nulitatea absolută cu consecința excluderii unor mijloace de probă, este respectat dreptul la un proces echitabil al inculpatului dacă instanța se pronunță asupra nulității doar prin hotărârea prin care soluționează și fondul cauzei?*

Cu referire la condiția negativă impusă de art. 475 din Codul de procedură penală, respectiv asupra chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării să nu se fi statuat anterior printr-o hotărâre prealabilă și să nu formeze obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, se constată că această condiție de admisibilitate este îndeplinită.

În mod constant în jurisprudența sa, Completul pentru dezlegarea unor probleme de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție a statuat în interpretarea sintagmei „*chestiune de drept*” în sensul că, pentru a se putea aprecia că această condiție este îndeplinită, este necesar, pe de o parte, ca între problema de drept a cărei lămurire se solicită și soluția ce urmează a fi dată de către instanță să existe o relație de dependență, în sensul că decizia instanței supreme să fie de natură a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii, iar, pe de altă parte, este necesar ca sesizarea să tindă la interpretarea *in abstracto* a unor dispoziții legale ce țin de particularitățile fondului speței.

Din perspectiva condiției ca de lămurirea problemei de drept să depindă soluționarea pe fond a cauzei, se reține că în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală s-a statuat, de principiu, asupra înțelesului ce trebuie atribuit sintagmei „*problemă de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei*”, prin Decizia nr. 16 din 11 octombrie 2018 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 993 din 23 noiembrie 2018). Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a menționat că, „*prin Decizia nr. 11 din 2 iunie 2014 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 503 din 7 iulie 2014), arătându-se că prin aceasta trebuie să se înțeleagă dezlegarea raportului juridic penal născut ca urmare a încălcării relațiilor sociale protegute prin norma de incriminare, inclusiv sub aspectul consecințelor de natură civilă, și nu rezolvarea unei cereri incidentale invocate pe parcursul judecării cauzei în ultimă instanță*”, iar prin Decizia nr. 23 din 6 octombrie 2014 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 843 din 19 noiembrie 2014) s-a subliniat că „*această condiție de admisibilitate, prin referirea explicită la soluționarea «pe fond» a cauzei, impune ca dezlegarea chestiunii de drept care formează obiectul sesizării să fie determinantă pentru rezolvarea acțiunii penale sau a acțiunii civile în procesul penal*”.

În egală măsură, reiterând propria jurisprudență, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut, prin Decizia nr. 20 din 14 iunie 2017 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 542 din 10 iulie 2017) că „*(...) Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că admisibilitatea sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată, atât în cazul în care vizează o normă de drept material, cât și atunci când privește o dispoziție de drept procesual, de împrejurarea ca interpretarea dată de instanța supremă să aibă consecințe juridice asupra modului de rezolvare a fondului cauzei*”.

În raport cu jurisprudența constantă a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție, chestiunea de drept privind calea

procedurală prin care instanța se pronunță asupra excluderii probelor, ca efect al nulității absolute, nu întrunește condiția de admisibilitate prevăzută în art. 475 din Codul de procedură penală, constând în existența unei relații de dependență între lămurirea chestiunii de drept și soluționarea pe fond a cauzei.

Indicarea căii procedurale prin care instanța se pronunță asupra excluderii probelor, ca efect al nulității absolute, în sensul de a se stabili dacă instanța se pronunță prin încheiere separată sau prin hotărâre (sentință ori decizie), nu produce efecte asupra modului de soluționare a fondului cauzei, întrucât nu are aptitudinea de a influența rezolvarea acțiunii penale.

În acest sens, Înalta Curte de Casație și Justiție constată că momentul la care se pronunță instanța cu privire la constatarea nulității absolute nu are un efect real și concret asupra modului de soluționare a apelului, neavând aptitudinea de a influența soluțiile pronunțate în apel, reglementate în art. 421 din Codul de procedură penală.

Calea procedurală prin care instanța se pronunță asupra excluderii probelor ca efect al nulității absolute — încheiere separată sau sentință/decizie — constituie o chestiune de drept a cărei dezlegare nu are un caracter determinant pentru soluționarea pe fond a cauzei, neputând influența soluțiile prevăzute în dispozițiile art. 396 alin. (1) și în art. 421 din Codul de procedură penală, și nu se repercutează asupra soluțiilor prin care se rezolvă acțiunea penală de către prima instanță sau de către instanța de apel ori calea de atac a apelului de către instanța de apel.

Totodată, se mai reține că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de normele procesual penale pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile atunci când întrebarea formulată depășește cadrul unei interpretări *in abstracto* a dispozițiilor legale. În jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală s-a statuat că „*(...) sesizarea instanței de trimitere trebuie să aibă ca obiect dezlegarea unor veritabile chestiuni de drept care să facă necesară o rezolvare de principiu prin pronunțarea unei hotărâri prealabile*” (Decizia nr. 5 din 21 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 381 din 15 mai 2019) și că „*(...) condiția restrictivă de admisibilitate prevăzută de art. 475 din Codul de procedură penală ce vizează dezlegarea cu valoare de principiu a unei chestiuni de drept*” (Decizia nr. 27 din 12 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 22 ianuarie 2018).

În acest sens se constată că problema de drept supusă analizei de către instanța de trimitere nu este susceptibilă de o rezolvare de principiu, întrucât constatarea existenței sau a inexistenței unei încălcări a dreptului la un proces echitabil depinde de particularitățile speței, fiind necesară o analiză concretă în fiecare dosar în parte.

Înalta Curte de Casație și Justiție constată că nu se poate stabili cu caracter general că dreptul la un proces echitabil este încălcat de fiecare dată când o normă de procedură a fost încălcată, o eventuală încălcare a obligației de pronunțare într-un anumit moment asupra nulității absolute nu poate atrage *de plano* încălcarea dreptului la un proces echitabil.

În consecință, față de modalitatea formulării întrebării de către instanța de trimitere, Înalta Curte constată că nu poate aprecia *in abstracto* asupra încălcării dreptului la un proces echitabil.

Înalta Curte de Casație și Justiție constată că, din rațiuni de acuratețe juridică, se impune o explicitare a întrebării formulate și o modificare formală a acesteia pentru a da un înțeles clar solicitării instanței de trimitere, fără însă a afecta sensul problemei de drept supuse analizei.

Pentru considerentele anterior expuse, constatând că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală, în temeiul art. 477 din Codul de procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie, în Dosarul nr. 2.341/102/2017, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „În interpretarea art. 1 alin. (2) raportat la art. 10 alin. (2), art. 102 alin. (2) și (3) și art. 281 alin. (2) din Codul de procedură penală, în situația în care este invocată nulitatea absolută cu consecința excluderii unor mijloace de probă, este respectat dreptul la un proces echitabil dacă instanța se pronunță asupra nulității printr-o hotărâre separată (încheiere), anterioară celei prin care soluționează fondul cauzei?”.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 29 octombrie 2019.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE
A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **DANIEL GRĂDINARU**

Magistrat-asistent,
Mădălin Marian Pușcă

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

